

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:631

av Niclas Malmberg och Carl Schlyter (MP)

Ompröva Försvarmaktens veto mot vindkraft

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ompröva Försvarmaktens vindkraftsstopp för att låta vindkraften samexistera med försvaret.

Inledning

Försvarmaktens slentrianmässiga vindkraftsstopp är ett av de största hindren mot möjligheterna att nå Sveriges potential för vindkraft. Halva landytan i södra Sverige omfattas idag av försvarets vindkraftsrestriktioner, och det utan att Försvarmakten kan motivera varför. Stora ekonomiska värden och en betydande potentiell produktion av förnybar el går därmed förlorade. Den utredning som Totalförsvarets forskningsinstitut, FOI, har presenterat visar att det omfattande stopp för vindkraft som svenska försvaret infört saknar motsvarighet i andra länder. Försvarmakten har inte heller med trovärdighet på något sätt kunnat förklara varför svenska JAS-plan störs av vindkraft just i Sverige, men inte i andra länder.

Försvarets vindkraftsrestriktioner

I många delar av landet har omfattande arbeten gjorts för att kartlägga var det är lämpligt att uppföra vindkraftverk. Ett exempel är i Uppsala, där kommunen arbetat fram en vindbruksplan, vilken pekar ut goda lägen för vindkraft, dvs. områden där det både är bra vindförhållanden och där det inte förekommer risk för bullerstörning eller negativ påverkan på landskapsbilden. I sent skede underkände dock Försvarmakten det stora flertalet av dessa områden, varför det arbete som gjorts i stor utsträckning gått

förlorat. Problematiken går igen i en lång rad kommuner och hämmar därmed utvecklingen.

Försvarsmakten har tidigare motiverat beslutet med att radarsystemet till JAS-planen samt signalspaningen skulle påverkas negativt av vindkraftverk. Dock har tillverkaren av radarsystemet Saab Aircraft uttalat offentligt att eventuella problem kan lösas tekniskt. Någon liknande situation tycks inte heller finnas i andra länder, och när JAS ska säljas till andra länder förekommer ingen kommunikation om att JAS skulle kunna störas av vindkraft. Totalförsvarets forskningsinstitut FOI har haft uppdraget att göra en internationell jämförelse i frågan om militär verksamhet och vindkraft. Rapporten, som kom i slutet av 2011, visar att det svenska försvaret skaffat sig spelrum omkring flygbaserna som inte liknar förhållandena i något annat land. Utredningen kunde heller inte redogöra för skäl till varför det svenska försvaret har så stora restriktioner kring vindkraft.

Totalförsvarets roll

Självfallet är riksintresset för totalförsvaret i alla lägen viktigt att beakta. Vindkraft ska, lika lite som annan verksamhet, tillåtas hindra totalförsvarets funktion. Men varje gång ett riksintresse ges företräde framför ett annat måste ett motiv till varför kunna anges. En slentrianmässig vetorätt ska inte kunna missbrukas. Försvarsmakten pekar själv ut klimatförändringarna som ett stort hot, för att inte säga det största. En viktig del av totalförsvarets roll måste därför vara att medverka till åtgärder som hjälper till att motverka klimatförändringarna. En ökad förnybar elproduktion är en av de viktigaste pusselbitarna här, och det måste därför ligga inom Försvarsmaktens ansvar att bidra till att goda vindlägen kan utnyttjas för vindkraft.

Förslaget

Mot bakgrund av detta bör riksdagen ge regeringen till känna som sin mening att Försvarsmaktens vetorätt mot vindkraft ska omprövas, så att vindkraften kan samexistera med försvaret.

Niclas Malmberg (MP)

Carl Schlyter (MP)